

Føroya Sosial-Demokrat

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 36

Lýsingarprísur fyri min: 20 oyru á
1. síðu, 15 oyru á 3. og 4. síðu

Leygardagin 6. september 1952

Bladið verður bílagt á posthúsinum, og
kostar kr. 3,20 + porto um fjórðingsárið

25. árg.

FØROYA BRUNATRYGGING - TRYGD - TRYGGINGARSAMBANDIÐ

Sum kunnugt er Føroya brunatrygging ein deild av landstryggingini Tryggingarsambandinum. Ein skuldi tí trú, at brunatryggingin endurtryggjaði í tí tryggingini, ið hon er ein deild av. Menn vilja tó halda at so er ikki, tvørtur ímóti verður meginparturin endurtryggjaður í tí nógv umrødda, privata tryggingarfelaginum Trygd.

I juni mánaði 1940 varð lóg viðtikin á Føroya lögtingi, ið avgjörði, at landið skuldi yvirtaka alla trygging. Tann ovurstóri vinningurin skuldi ikki ognast privattryggingunum ella fara út av landinum. Tryggingarsambandið við undirdeildum varð sett á stovn. Ein av hesum undirdeildunum er Føroya brunatrygging. Eftir hesi lógarviðtøku hevði einki privat felag loyvi at tekna nýggjar tryggingar

burtursæð frá lívstryggingum. Privat tryggingarfeløg hövdu tó loyvi at halda áfram við virkinum, men bert við tilikum tryggingum, ið teknaðar vóru framman undan lógarviðtøkuni.

Um p/f »Trygd«, einasta núverandi privata tryggingarfelag, hevur yvirhildið hesi lógarboð man vera ein stórur ivasurningur.

Endurtryggingar.

I landstryggingini. Tryggingarsambandinum, er ein endurtryggingardeild, har endurtryggingar kunnu fara fram. Ein skuldi tí trú, at Føroya brunatrygging, ið ræður yvir fleiri miljónum krónum, læt endurtryggja í tí felagnum, tað er ein deild av, og ikki í einum privatum tryggingarfelag, sum Trygd.

P/f. Trygd er eitt nógv umrøtt felag nú í seinastuni. Almennakunnugt er,

Framhald á 4. síðu.

Stórir brimskaði norðanfyri

So ringt veður man fáur minnst sum verið hevur norðanfyri í summari. Regn og áarfari av tí mesta. Av og á hevur brimið verið ótiligt. Næst seinasta mikudag mundi brimið vera sjáldan nógv. Tá frættist um stórar brimskaðar. Á kajuni undir »Leiti« á Viðareði plagar versta vetrarbrin ofta ikki at bila, men nú næst seinasta mikudag var ódnin so mikil, at ein bátur og fleiri fullar petroleumstunnur skolaðu út har. Í Múla hövdu menn tveir bátar standandi í góðari stöðu — ein maskinbát og ein minni bát. Báðir tveir fóru í smildur. Av öðrum var so gott sum bert maskinan eftir. Soleiðis hevur leikað í norðanfyri.

Einstøk skip

Fyrst í vikuni seldi Vestmanna 131 ks. fyri 367 stp. Hoyvík er farin til Íslands. August er komin úr Íslandi við 150 skp. »Björg« kom úr Íslandi hósdagin, fullfermdur.

Sildaskipini

Sildaskipini fáa alsamt væl av sild. Í óveðrinum fyrst í vikuni vóru tey flestu skipini inni. Týsdagin komu á Skálafjørðin: Riddarin við 410 tn. og Føroyingurin við 517 tn. Tá ið Føroyingurin kom upp undir land mánakvöldið var av allra ringasta veðri. So nógv fossaði niður undir, at sjógvurin stóð upp áráka beinkirnar. Teir máttu oysa við byttum.

»Ósi« hevur verið inni og landað 180 tn. »Hoygrímur« var inni í farnu viku við 240 tn.

»Eystnes« kom á Klakksvík týsdagin við 210 tn.

Nógvir russar á Fuglafirði

Tað er eins og ótti fellur yvir fólk, tá ið tey hoyra um, at russar eru nærindis landi. Nú hava 7 russisk sildaskip vitjað Fuglafjørð. Hampuligari menn hava neyvan sett fótin á land

Hópur av fremmandum veiðiførum á Klakksvík

I ruskveðrinum, ið verið hevur, hevur hópurin av fremmandum veiðuførum ligið á Klakksvík. Mest norsk skip, sildaskip og snurrubátar, ið royna eftir kalva á Rygginum.

Einar 10 fullfermdar svenskar sildaskonnartir hava ligið og bíðað eftir siglingarlíkundum.

Hósdagin lógu russisk sildaskip á Hvannasundi.

Hoyggingin

Ójavn er sum terrin hevur lagað seg í teimum ymsku bygdunum. Nógvastadni — helst sunnanfyri og vestanfyri — eru tey liðug at hoyggja. Norðanfyri hevur terrin higartil roynst illa. Nógvastadni hava menn fingið lítið og einki hoyggj. Heldur ikki um Havnarleiðina er liðugt at hoyggja, men teir flestu eru komnir væl frægari ávegis enn teir nógvu norðanfyri.

Tveir týskarar gera fyrireikingar til kvikmyndaupptøku

Komnir eru higar tveir týskarar, Graf Hoensbroech og Bodo Ulrich, ið skulu gera fyrireikingar til kvikmyndarupptøku í Føroyum komandi ár. Ætlan teirra var, at hesar upptøkur skuldu fara fram í ár, men hetta misgynnaðist, tá ið danir vóru so trekir at geva teimum ferðarlooyvi.

Annar av teimum er særkønur í at taka myndir undir vatninum. Til tess kravt serligur búni og serlig myndartól.

Seinasta leygardag bjóðaðu teir blaðmonnum at hyggja at útgerðini. Eisini var ætlanin, at hesin fitjumaðurin skuldi fara út fyri at vísa, hvussu hetta fór fram, men regn og áarfari hevði gjørt vánna so grugguta, at ongastaðni sást á botn. Hetta verður tí at steðga til seinni.

Hövuðsörindini eru kvikmyndarupptøkan. Hon verður ikki gjörd nú, men komandi ár koma teir aftur við egnum fari og vera her í 3 mánaðir. Annars skulu teir gera ymskar stálbandsupptøkur, ið nýtast skulu í útvarpinum, skúlum o.a., skriva greinir til týsk blöð um Føroyar o. s. fr.

Annar av monnum, Graf Hoensbroech, skal savna djór til týsk djóra-

sövn og skal tí m. a. skjóta fugl kring um í oyggjunum. Serstakan áhuga hevur hann fyri rottum og mýs. Rottu- og mýsaslugini í teimum ymsku oyggjunum tykjust at vera ójövni, og hann er tí øllum takksamur, ið vilja vera honum til hjálpar at fanga bæði rottur og mýs.

Báðir tveir duga væl at tosa enskt, og tað er ikki eiðasört teir skilja av bæði danskum og føroyskum.

Valsmenn heimfarnir

Íslenska fótbóltsliðið »Valur« fór heim aftur til Íslands við »Drottningini« fyrst í vikuni.

I alt leikaðu teir 5 dystir í Føroyum.

Úrslitini vóru:

»Valur«—B.36 3—2.

»Valur«—H.B. 2—1.

»Valur«—Býliðið 1—2.

»Valur«—T.B. 3—1.

Seinasti leikur var á Tvöroyri mánakvöldið.

Leygarkvöldið var veitsla hildin fyri »Valsmonnum« í Tórshöll. Martin Holm, fr. Ítróttasambandsins

har. Hetta vóru sildaskip, ið royna her nærindis Føroyum. Umborð á skipunum vóru fleiri kvinnur. Tær flestu starvaðust við matgerðina, men onkur av teimum var so frammalaga, at hon røkti stýrimannsstarvið umborð. Fyri at manningin skuldi hava hitt besta fyri munnin, hövdu teir livandi grisar umborð. Hetta er meira enn føroyingar eru vanir við.

Um somu tíð sum hesi skip lógu á Fuglafirði verður sagt frá stórum russiskum móðurskipum, ið hildið hava til eystanfyri Føroyar. Hesi skip hava tó ongastaðni verið inni. Mikudagin vóru 25 russisk sildaskip eystanfyri Svinoyanna um 3-míla markið.

Grønlandsskipini

Seinastu landingarnar: Sölvasker 51, Polarfarið 55, Hjördis 70, Simun á Torkilsheggi 7, Viðoy 29, Seagull 42, Agnes Lovisa 16, Westward Ho 16, Lissie 46, Oyrasker 19, Selberg 19, Kyrjasteinur 16, Silver Bella 37, Svinoy 16.

»Else Basse« hevur nú 1689 tons inni og siglur ætlandi úr Grønlandi í dag.

»Skálanes« er heimkomin við umleið 1000 skp. í frystirúminum hava teir 24 tons av kalva. Teir skulu nú royna eftir sild.

Fjarrit úr Grønlandi í gjár, segði, at linufiskiskapurin var góður, trolfiskiskapurin miðal, og snórfiskiskapurin ójavnur. Kongshavn hevur nú 280 t. og Atlantsfarið 145 t.

Kennarastarvið á Argjum

Hesir 3. eru innstillaðir til kennarastarvið á Argjum:

Olaf Petersen, kennari, Haldórvík.

Leif Hansen, kennari í Nólsoy.

Ásmundur Olsen, kennari í Kollafirði.

beyð vælkomn. Aðrir røðarar vóru Niels Nielsen, býráðslimur, Arnold Hansen, fr. í B. 36, Heri Jensen, fr. í H. B., íslendingarnir Loftur og Jóhann Eyólfsson.

Frá í. S. F. fingi íslendingar plátu úr føroyskum gróti til roykjuborð. B. 36 og H. B. góvu teimum hvør sína flaggstong við felagsmerki. Somu leiðis fingi teir frá Sjómannsheiminum flaggstong við føroyskum flaggi. Frá »Valsmonnum« fingi felögin hvør sína flaggstong við íslenskum flaggi og í. S. F. ein vakran postalsinsfalk.